

פתגמין

עלון לילדי ישראל בספס הארמית

דתלמודא

יו"ל ע"י תלמוד תורה "אור שמחה" לחסידי גור ערך

פרשת וירא תשע"ח

n טוֹבָה לְנִשְׁמָתִי m

האי ביתא הוה ד"מרא דאתרא" (רב העיר) וצדיקא רבה רבנו הקדוש רבי יחזקאל מקאזמיר זצ"ל, ואינהו לא הוו ידעו דבהאי ביתא גר ביה רבנו הק'. וטרפו אבבא (ודפקו בדלת), בעידן דעסיק בגירסיה וטריד ב"עבודת הקדש" דיליה!

פתח להו רבנו הק' לתרעא בחדוותא, ועייל להו לחדריה, ואוחי (ומהר) למטבח – דיליה, ואתקין להו (והכין להם) שירותא (סעודה), מכל טוב ומיני תרגימא, ואחים ליבייהו במשתיינא חמימא, ובהבלא דנורא, ולבתר פון אתקין להו ערסא נייחא (מטה נוחה), למיגנא ביה, לאחלופי חייליהו (להחליף כחותם), וליהוי תקיפין לאורחא דלקמיהו (לדרך שלפניהם).



בחדא מימי סיתווא (חרף), בפלגות ליליא קריא (באמצע לילה קר), ומיטרא רבה הוה על ארעא, פטופנא (כמבול) דבימי נח... אתו למתא קוזמיר תרי גברי יהודאי, דהוו כפיני (רעבים) ומשלהי (ועיפים) מחולשא דאורחא. וקא בעו למעייל לביתא דחד מן בני מתא קוזמיר לנפוישי התם מטירחא דאורחא (מטרח הדרך), ולחמומי לגרמייהו (לעצמותיהם) בהבלא דתנורא חמימא.

בעידנא דאתו לקוזמיר, הוה מאחרא שעתא, וכל בני מתא כבר שכבו ונניימי בערסייהו, ולא אשכחו להו ביתא, דאיכא ביה נהורא (אור) דמצו לעיולי להתם, והכי אזלו ואזלו עד דחזו נהורא דנפיק מחד ביתא!

וְשִׁמְשָׂא דְהוּה לִיה לְרַבְנּוּ הַקִּי, הוּה
 נַיִים וְשָׁכִיב בְּחַד מִן חַדְרָא בְּרָאִי (חֲדָר
 חִיצוֹן), וְאִיתְעַר (וְהִתְעוֹרַר) מִקַּל
 רַחֲשָׂא וְהַמּוֹלֵינָא דְנַפְיָק מִן חַדְרִיה
 דְּרַבִּינָה, וְאָמַר בְּלִיבִיה: "מֵאן אָתִי
 בְּהָאִי שְׁעָתָא לְהַכָּא"?! וְלֹא יָדַע דְּקָא
 עֵיילִי לְהַכָּא הֵנִי תְּרִי גְבַרִי, וְקָא סָבַר
 דְּהָאִי רַחֲשָׂא רַבָּה דְּנַפְיָק מִהֶתֶם בּוֹדָאִי
 אָתָּא מִנְשָׁמְתִין עֲרִטִילָאִין (מִגִּיעַ
 מִנְשָׁמוֹת עֲרִטִילָאִיוֹת) דְּאָתְיִין מִשְׁמַיָּא,
 מִעֲלָמָא דְקֶשׁוּט (מֵעוֹלָם הָאֲמֵת) לְרַבְנּוּ
 הַקִּי, לְקַבּוּלִי תִיקוּנָא לְנַפְשִׁיִּהוּ...
 (כְּפִדּוּעַ: שְׁצַדִּיקֵי הַדּוֹרוֹת עוֹסְקִים לֹא
 רַק בְּתַקוּן נְשָׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל יְהוּדִים
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲלָא גַם בְּתַקוּן
 נְשָׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל יְהוּדִים מֵעוֹלָם
 הָאֲמֵת), וְלֹא קָא יָכוֹל שְׁמַשָּׂא
 לְמִיקָם מִתְּחִילָתֵיהּ (לְקוּם
 תְּחִילָתוֹ) מֵאִמְתָּא
 דְּהוּה לִיה, וּמְדַקָּא
 דְּחִיל טוּבָא לְמַחְזֵי מֵאִי
 קָא עֲבִיד רַבְנּוּ הַקִּי בְּהָא זִימְנָא עִם
 נְשָׁמְתִין עֲרִטִילָאִין, דְּאָתְיִין לִיה
 מִעֲלָמָא דְקֶשׁוּט...
 לְמַחַר, בְּבִי מְדַרְשָׂא דְרַבְנּוּ הַקִּי
 מְקוּזְמִיר מְקַמֵּי דְאָתוּ כּוּלֵי עֲלָמָא

לְאֲצִלוּיֵי ל"צְלוּתָא דְצַפְרָא" (לְהַתְפַּלֵּל
 תְּפִלַּת שְׁחֵרִית), קָא כְּנִישׁ (אָסַף)
 שְׁמַשָּׂא לְכָל חֲסִידָא דְהוּוּ בְּבִי
 מְדַרְשָׂא, וְאִשְׁתַּעֵי (וּסְפַר) לְהוּוּ בְּצַפְרָא,
 לְמֵאִי דְאִיתְרַחֲשֵׁי בְּרַמְשָׂא (בְּלִילָה) בְּגוּ
 בֵּיתָא דְרַבְנּוּ הַקִּי, וְהֵכִי קָאָמַר לְהוּ:
 "כְּלָא לִילְיָא לֹא אֲצַלְחִית לְמִינָם כְּלָל
 מִשׁוּם דְרַבְנּוּ הוּה עָסִיק שְׁעָתָא טוּבָא
 עִם נְשָׁמְתִין עֲרִטִילָאִין דְּאָתוּ לִיה מִן
 עֲלָמָא דְקֶשׁוּט, לְתַקּוּנֵי לְהוּ"!!!

וְרַבְנּוּ הַקִּי דְהוּה בְּחַדְרִיה שְׁמַע
 לְשִׁמְשָׂא דִילִיה דְּמִישְׁתַּעֵי (שְׁמַסְפַּר)
 בְּאוּשְׁתָּא (בְּקוֹל גְּדוֹל) לְכָל חֲסִידָא
 כָּל מֵאִי דְקָא סָבַר דְּהוּה בְּלִילָא

בְּחַדְרִיה. נִפְק רַבְנּוּ הַקִּי
 מִחַדְרִיה וְאָמַר לִיה וּלְכָל
 חֲסִידָא דְאִיתְכַּנְשׁוּ

הַתָּם: "יָדַע לָדַי,
 נְשָׁמְתִין דְּאָתִי
 מִעֲלָמָא דְקֶשׁוּט

לְהַכָּא, אָתְיִין לְתִיקוּנֵי
 נְפְשֵׁיהוּ דִילִיהוּ, בְּרַם הֵנִי נְשָׁמְתִי
 דְּאָתוּ לְגַבְאֵי בְּהָאִי לִילְיָא, לְתִיקוּנֵי
 לְנַפְשָׁאֵי דִילִי אָתוּ, דְּקִימְתִי בְּהוּ
 מְצוּתָא ד"הַכְּנַסַּת אוּרְחִים"
 בְּהִידוּרָא!



פִּרְשֵׁתָּא



תרגם את המילים ושבץ אותם בתשבץ

- שׁייר (5) _____
- בִּתְרָא (5) _____
- גְּבִרָא (3) _____
- וּתוּ (4) _____

			ו	-	-
-	-		י		-
-			ר		
-			א		

לִישָׁנָא



רשם את המספר הנכון ליד התרגום

- | | | | |
|------|-------|------|----|
| בא | _____ | עבד | 1 |
| לד | _____ | תשכח | 2 |
| עלה | _____ | עול | 3 |
| עמוד | _____ | חות | 4 |
| עשה | _____ | סק | 5 |
| צא | _____ | הב | 6 |
| קח | _____ | שקל | 7 |
| ראה | _____ | תיב | 8 |
| רד | _____ | זיל | 9 |
| שב | _____ | תא | 10 |
| תכנס | _____ | תילף | 11 |
| תלמד | _____ | חזי | 12 |
| תמצא | _____ | פוק | 13 |
| תן | _____ | קום | 14 |

שִׁבְתָּא טַבָּא



בעינן לאחוויי (להראות) דבכּוּלָּא שְׁבִתָּא
 אַסוּר לְקַפּוּלֵי מְשוּם "תְּקוּן מְנָא" דְהוּא תּוּלְדָה
 שֶׁל מְלָאכְת מְכָה בְּפִטְיֵשׁ, מְשוּם הֵכִי שְׁבִקִינן לְטִלִיתָא בְּלֵי לְקַפּוּלֵי,
 וְכַד נְפִיק שְׁבִתָּא, וְקָא שְׂרִי לָן לְקַפּוּלֵי, מְקַפְּלִינן לְטִלִיתָא לְהַדְיָא

הטעם שמקפלים
 הטלית מיד במוצאי
 שבת

(מ'ד). (קצור של"ה)

גִּירָסָא



בְּחַר אֶת הַתְּרָגוּם הַנָּכוֹן

מִיבְעִית רוֹצֶה נִפְחָד נוֹבְעִים בֵּית

אֲתִי בָּא הוֹלֵךְ מְכוֹנִית אֲתִי

מִיהוּ מִי מְמוֹן מִים אָבֵל

הִיכָא אֵיךְ מַנֵּן אֵיפּוֹא אָרוֹן

מִילִי מְלִים מְלָאִים דְּבָרִים תְּרַמִּיל

מִימָרָא



מִילּוֹת מִפִּתּוּחַ הַמוֹפִיעִים הַרְבֵּה בְּגִמְרָא

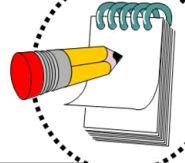
אֵיכָא בִּינִיהוּ

תְּרָגוּם מְלוּלִי: "יֵשׁ

הַבְּדֵל בִּינֵיהֶם"

הַסְּבֵר: הַגְּמָרָא מְשַׁתְּמָשֶׁת בְּמֵלִים אֵלּוּ כְּשֶׁהִיא רוֹצֶה לֹאמַר אֶת הַהַבְּדֵל בֵּין שְׁנֵי תַנָּאִים אוּ בֵּין

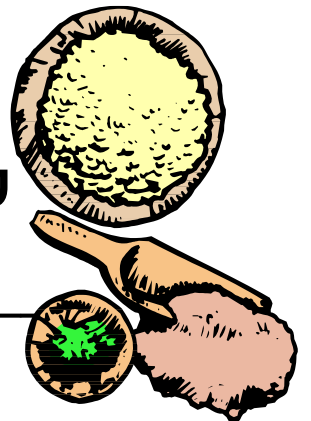
תְּרָגוּמָא



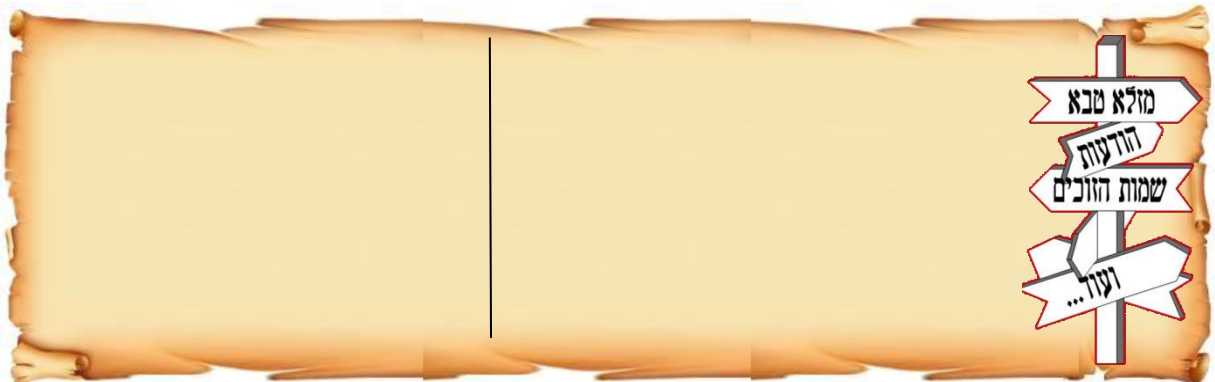
כְּתוּב אֶת הַמִּילָה הַנְּכוֹנָה מִתְּרָגוּם אוּנְקְלוֹס

פִּי תָה

עַל שֵׁם מָה?



הַתְּשׁוּבָה
בְּתְרָגוּם אוּנְקְלוֹס
פָּרַק י"ח פְּסוּקַי ה'



שם התלמיד _____ ני"ו

סג'1 סג'2 סד'1 סד'2 סה'
סו'

□ מילאתי את התלוש על פי "תקנון פתגמין"